

підходів до пояснення сутності філософії відображає лише філософський плюралізм у розумінні і поясненні даної проблеми, а не еклектику, як безсистемне, безпринципне змішання різноманітних уявлень і поглядів у розумінні сутності вирішуваної проблеми. І все ж дати будь-яку дефініцію філософії можна за допомогою виділення провідних філософських тем. Їх можна виділити з вищезазначених особливостей становлення філософії, її співвідношення з конкретними науками. Коло проблем, що відносяться до числа філософських, змінюються в міру розвитку людської культури, наукового пізнання і практики. Але завжди існували такі питання, відповіді на які могла дати тільки філософія. У цьому плані можна виділити три основні проблеми філософії:

1. Що являє собою світ, у якому ми живемо?
2. Що являє собою людина як «міра всіх речей»?
3. Що являє собою система «людина-світ»?

Таким чином, у філософській проблематиці інтегруються головні світоглядні ідеї – «світ», «людина», «людина-світ» і знання, що розвивається, відображає ці ідеї. Це дозволяє зазначити, що філософія є система фундаментальних історично змінюваних ідей, які теоретично пояснюють ставлення людини до світу в його цілісності та орієнтують людей в їх соціальних діях. Коло наукових проблем, що досліджуються філософією, гранично широке і відображає специфіку та функціональне призначення філософського знання.

Література

1. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій. Навчальний посібник.- Львів: Новий світ – 2000; 2008, 2018. – 296 с.
2. Філософія: Навчальний посібник/ За ред. І.Ф. Надольного – К: Вікар, 2017. – 584 с.
3. Основи філософських знань. Підручник/ За ред. В.А.Буслинського. – Львів: Новий світ. – 2000, 2013. – 352 с.

Кивлюк В. О.
аспірант кафедри соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політики
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ МИРОБУДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

В епоху глобалізаційних змін, загострення військових, расових, релігійних конфліктів, світової пандемії COVID19 проблематика миробудування стає актуальною і свідчить про необхідність формування відповідних механізмів, інструментів, засобів для її реалізації.

Треба констатувати той факт, що проблематика миробудування не з'явилася «сьогодні», а назривала протягом певного часу. «Існує безліч можливих визначень побудови миру та різних думок з приводу його можливостей та наслідків. Термін миробудування вперше виник завдяки роботі Йохана Гальтунга понад 30 років тому. У своєму нарисі «Три підходи до миру: підтримка миру, встановлення миру і миро будівництво», Й. Гальтунг закликає створити структуру миробудування для сприяння стійкому миру шляхом усунення «першопричин» насильницьких конфліктів та підтримки ґрунтовних можливостей для управління миром та врегулювання конфліктів» [3, с. 297-298].

З огляду на зазначений контекст, зупинимося лише на миробудуванні як об'єкті теоретичного наукового пошуку. Джон Пол Ледерах в своїй книзі «Будівництво миру: стале примирення в розділених суспільствах» пише, що миробудування «розуміється як всеосяжна концепція, яка охоплює, генерує та підтримує повний спектр процесів, підходів та етапів, необхідних для трансформації конфлікту до більш стійких, мирних відносин. Таким чином, цей термін включає широкий спектр видів діяльності, що передують і слідує офіційним мирним угоди. Метафорично, мир розглядається не просто як етап у часі чи умова – це динамічна соціальна конструкція» [4, с. 20].

З іншого боку «миробудування – це процес, який сприяє встановленню міцного миру та намагається запобігти повторному насильству шляхом усунення основних причин та наслідків конфлікту шляхом примирення, побудови інституцій та політичних, а також економічних перетворень» [2].

Процес миробудування потребує відповідних трансформацій, які здійснюються у визначених геополітичних умовах, часових межах, ступеню загострення конфлікту між зацікавленими сторонами в будь-якому його представленні: соціальному, політично-економічному, військовому, релігійно-культурному тощо. Отже, миробудування потребує формування відповідної інфраструктури задля досягнення результативної мети, або ж хоча б структурування та систематизації самого процесу з перспективою позитивного вирішення проблеми.

«Розвиток інфраструктури для будови миру означає, що ми не просто зацікавлені в тому, щоб «покінчити» з тим, що не є бажаним. Ми орієнтовані на побудову відносин, які у своїй сукупності формують нові моделі, процеси та структури» [4, с. 75]. Зрозуміло, що мають працювати певні механізми, які використовують засоби, методи, інструменти, технології та ефективно вбудовуватися в структурний процес миробудування і не тільки з позиції усунення, а й запобігання/попередження причини появи військових конфліктів.

Серед таких структурних засобів миробудування ми виділяємо міжнародну освіту в контексті її значимості та розглядаємо, як один з багатьох предметів даного наукового дослідження.

Незважаючи на те, що існують багато означень поняття та явища «міжнародна освіта», єдиної академічно обґрунтованої думки не сформовано. Одне з визначень полягає в тому, що «міжнародна освіта – це освіта яка забезпечує можливості не тільки отримання диплому, сертифікату, свідоцтва, будь-якого документу про освіту, або його відсутність, а й занурення в полікультурне середовище. Вона охоплює всі рівні та форми освіти, реалізується на практиці як набір певних міжнародних освітньо-професійних, науково-освітніх, навчально-розвивальних програм та проектів» [1, с. 24].

Система функціонування міжнародної освіти включає достатньо широкий діапазон складових та формує низку умов щодо її ефективного впровадження. Міжнародна освіта включає: академічну мобільність викладачів, студентів та всіх тих хто навчає та навчається; інтернаціоналізацію освіти; менеджмент міжнародної освітньої діяльності; навчання впродовж життя; безперервну освіту; міжнародне науково-освітнє партнерство/співробітництво; освітнє волонтерство; освітню дипломатію; освітню політику і т.д., на які впливає світовий ринок освітніх послуг, рівень якості освітніх послуг, глобалізація освіти, відкритість та доступність освіти.

Існує хибна думка, що явище міжнародної освіти притаманне лише закладам вищої освіти та науковим установам. «Міжнародну освіту можна охарактеризувати як міжпредметну тему, яка укладає та просуває міжнародний вимір у школах та для учнів. Це не дискретна навчальна програма, і уявлення про те, що її можна викладати як таку, підриває її загальну універсальність. Міжнародний вимір може бути включений у кожен урок та можливість навчання для учнів» [5].

Ще в 1987 році у виступі лауреата Нобелівської премії Оскара Аріаса Санчеса зазначалося «Моя країна – країна вчителів. Тому вона є країною миру. Ми обговорюємо наші успіхи і невдачі на шляху до повної свободи. Оскільки наша країна є країною вчителів, ми закрили армійські табори, і наші діти ходять з книгами під руками, а не з гвинтівками на плечах. Ми відкидаємо насильство. Тому що моя країна – країна вчителів, ми віримо в те, щоб переконувати наших опонентів, а не перемагати їх. Ми вважаємо за краще піднімати полеглих, а не нищити їх, тому що віримо, що ніхто не володіє абсолютною правдою. Тому що моя країна – країна вчителів, ми прагнемо до економіки, в якій чоловіки співпрацюють в дусі солідарності, а не до економіки, в якій вони борються за своє вимирання. Освіта в моїй країні є обов'язковою і безкоштовною вже 118 років» [6].

Процес миробудування дозволяє розглядати освіту як соціальну інституцію, що може стати поштовхом до стабілізації та розвитку постконфліктного соціуму. Побудова миру означає формування цивілізації миру, що можна досягти за рахунок виховання та можливостей освіти.

Значення міжнародної освіти як засобу миробудування не можливо переоцінити. Міжнародна співпраця в науково-освітньому сегменті в контексті інтернаціоналізації та транскордонної освіти слугує принципам

соціальної згуртованості, розмиваючи соціокультурні межі та сприяє цивілізаційному миробудуванню. Міжнародна освіта, як соціально-освітнє явище не можливо в умовах військових конфліктів, а от її ефективна організація, управління та функціонування стане в нагоді в контексті запобігання, уникнення повторних конфліктів та збереження миру.

Література

1. Кивлюк О.П. Сутність поняття та складові менеджменту міжнародної освітньої діяльності / Освітній дискурс: збірник наукових праць. 2020. № 26(9). С. 19-32.
2. An Agenda for Peace, 1992 [New York] : UN, 17 June 1992. 24 p. Електронний ресурс [Режим доступу] https://www.un.org/ruleoflaw/files/A_47_277.pdf
3. Johan Galtung, "Three Approaches to Peace: Peacekeeping, Peacemaking, and Peacebuilding," in Peace, war and Defense: Essays in Peace Research, vol II (Copenhagen: Christian Ejlertsen, 1976), P. 304
4. John Paul Lederach In Building Peace: Sustainable Reconciliation in Divided Societies (Washington, D.C.: U.S. Institute of Peace Press, 1997), P. 208.
5. Margery McMahon International Education: Educating for a Global Future, Edinburgh, 2011, 1 (86)
6. Óscar Arias Sánchez, President of Costa Rica, 4 Speech for the Nobel Peace Prize Laureate in 1987 Електронний ресурс [Режим доступу]: <https://www.nobelprize.org/prizes/peace/1987/arias/lecture/>

Нестерець А.О.
Студ. гр. БМР-2-20

Науковий керівник доктор філософ. наук, доц. Сакун А.В.
Київський національний університет технологій та дизайну

ОСНОВНІ ІДЕЇ ФІЛОСОФІЇ Г. СКОВОРОДИ

Діяльність кожного історичного діяча, з його засобами й метою, оцінюється з індивідуально-етичного погляду, корисного для суспільства. З щирістю його мотивів, вагою та величністю його провідної думки. І коли його мотиви дуже щирі і «чисті як кришталь», коли вони високо підносяться над особистими і приватними, коли вони перейняті інтересами людського добра, а саме народу, коли у своїй діяльності він іде на жертви, забуває про себе, його праця захоплює його цілком, захоплює його сили, здібності та енергію – тоді це буде справжній громадський діяч. Саме таким в Україні серед просвітителів був Григорій Савич Сковорода. Це справжній гуманіст, поет, містик і засновник класичної української філософії.

Шлях Г.С.Сковороди в філософію був довгим. Після навчання в Київській академії він їде в Угорщину, де в руській церкві співає в хорі,